

Techniki twórczego myślenia w pracy grupowej

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Dialog i doradztwo społeczne Specjalność Mediacja społeczna i aktywizacja potencjału ludzkiego Jednostka organizacyjna Wydział Teologiczny Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 12DDSMSAS.21S.11522.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Koordynator zajęć	Paulina Ratajczak	
Prowadzący zajęcia	Paulina Ratajczak	
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 24, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 5

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie z wiedzą z zakresu psychologii twórczości, technik twórczego myślenia oraz dynamiki procesów grupowych
C2	Wykształcenie umiejętności posługiwania się technikami twórczego myślenia i możliwościami wykorzystywania ich w pracy grupowej
C3	Rozwijanie twórczych postaw studentów

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	potrafi zdefiniować pojęcia: twórczości, twórczego myślenia oraz opisać wybrane koncepcje twórczości	DDS_K2_W01, DDS_K2_W05	Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
W2	potrafi scharakteryzować procesy grupowe występujące w małych grupach społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem grup kreatywnych	DDS_K2_W02, DDS_K2_W06	Wypowiedź ustna
W3	potrafi opisać metody twórczego rozwiązywania problemów	DDS_K2_W07	Wypowiedź ustna
W4	potrafi wymienić oraz objaśnić poszczególne metody twórczego myślenia: intuicyjne (brainstorming z odmianami), o przebiegu uporządkowanym (synektyka z wariantami), o przebiegu dyskursywnym (morfologia) oraz wybrane szczegółowe techniki twórczego myślenia	DDS_K2_W07, DDS_K2_W11	Wypowiedź ustna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi rozróżnić fazy rozwoju małych grup społecznych oraz dokonać diagnozy struktury grupy-układu leaderskiego i ról grupowych oraz norm formalnych i nieformalnych między innymi w przebiegu treningów twórczości	DDS_K2_U03, DDS_K2_U07	Wypowiedź ustna, Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)
U2	potrafi zdiagnozować zjawisko oporu grupowego oraz wymienić czynniki uniemożliwiające rozwijanie postaw twórczych	DDS_K2_U02	Wypowiedź ustna
U3	potrafi wprowadzać metody twórczego myślenia podczas pracy grupowej	DDS_K2_U02, DDS_K2_U03, DDS_K2_U05	Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)
U4	potrafi świadomie rozwijać swoją postawę twórczą	DDS_K2_U01, DDS_K2_U02, DDS_K2_U03, DDS_K2_U05	Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	potrafi rozwijać umiejętności komunikacyjne w grupie (m.in. aktywne słuchanie, parafrazowanie, artykułowanie własnych pomysłów) oraz umiejętności współpracy grupowej	DDS_K2_K01, DDS_K2_K04, DDS_K2_K08	Wypowiedź ustna, Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)
K2	potrafi zaprojektować i przeprowadzić ćwiczenia warsztatowe w celu rozwijania potencjału twórczego określonej grupy	DDS_K2_K04	Projekt, Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wprowadzenie do przedmiotu. Elementy psychologii twórczości. Bariery w twórczym myśleniu.	W1	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
2.	Dynamika procesów grupowych. Funkcjonowanie grup kreatywnych.	W2, U1, U2, K1	Konwersatorium
3.	Heurystyka jako dyscyplina interdyscyplinarna. Twórcze rozwiązywanie problemów.	W3	Konwersatorium
4.	Metody twórczego myślenia: intuicyjne (brainstorming z odmianami), o przebiegu uporządkowanym (synektyka z wariantami), o przebiegu dyskursywnym (morfologia) oraz wybrane szczegółowe techniki twórczego myślenia	W4, U3	Konwersatorium
5.	Warsztaty rozwijania postaw twórczych	U4, K2	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja, Praca z tekstem, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Metoda ćwiczeniowa, Metoda warsztatowa, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Metoda aktywizująca - technika analizy SWOT, Metoda aktywizująca - technika drzewka decyzyjnego, Metoda aktywizująca - metoda "kuli śniegowej", Metoda aktywizująca - konstruowanie "map myśli", Praca w grupach, Rozwiązywanie zadań praktycznych

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Obecność podczas zajęć Aktywny udział w zajęciach warsztatowych Zaprojektowanie i przeprowadzenie w grupie warsztatów rozwijania postaw twórczych

Literatura

Obowiązkowa

1. Antoszkiewicz J., Metody heurystyczne, Warszawa 1982.
2. Nęcka E., Gruszka A., Orzechowski J., Szymura B., Trening twórczości, Sopot 2022.
3. Proctor T., Twórcze rozwiązywanie problemów: podręcznik dla menedżerów, Gdańsk 2003.
4. Szmidt K., J., Trening kreatywności, Gliwice 2013.
5. Góralski A., Reguły treningu twórczości, Warszawa 2010.
6. Kozak A., Proces grupowy. Poradnik dla trenerów, nauczycieli i wykładowców, Gliwice 2017.

Dodatkowa

1. Buzan, T., Mapy twoich myśli, Łódź 2015
2. Chybicka, A., Psychologia twórczości grupowej: jak moderować zespoły twórcze i zadaniowe, Kraków 2006
3. De Bono, E., Myślenie lateralne, Warszawa 2015
4. De Bono, E., Myślenie przeciw konfliktom: twórcze metody rozwiązywania sporów, Gliwice 2010
5. Góralski A., Twórcze rozwiązywanie zadań, Warszawa 1980
6. Limont W., Synektyka i zdolności twórcze, Toruń 1994
7. Łukasik B., Twórcze myślenie: kreatywny student i nauczyciel, Częstochowa 2009
8. Maruszewski T., Psychologia poznania. Sposoby poznawania siebie i świata. Gdańsk 2001
9. Nęcka E., Proces twórczy i jego ograniczenia, Kraków 1999
10. Nęcka E., TROP. Twórcze rozwiązywanie problemów, Kraków 1994
11. Nęcka E., Psychologia twórczości, Gdańsk 2012
12. Olczak M., Trening twórczości: współczesna i efektywna forma wychowania przez sztukę, Kraków 2010
13. Proctor T., Zarządzanie twórcze, Warszawa 2001
14. Sloane P., Twórcze myślenie w zarządzaniu, Gdańsk 2005
15. Stewart I., Joines V., Analiza transakcyjna dzisiaj, Poznań 2022
16. Szmidt K., Pedagogika twórczości, Sopot 2013
17. Szmidt K., Trening kreatywności: podręcznik dla pedagogów, psychologów i trenerów grupowych, Gliwice 2013
18. Szmidt K., Trening twórczości w szkole wyższej, Łódź 2005

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	24
Czytanie wskazanej literatury	25
Przygotowanie projektu	26
Przygotowanie do zajęć	25
Przygotowanie do zaliczenia	25
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 125
Liczba punktów ECTS	ECTS 5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
DDS_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do ustawicznego kształtowania własnego wizerunku w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych
DDS_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazania się dużą kreatywnością w zakresie wparcia małżeństw i rodzin, stron mediacji w pracy nad poszukiwaniem alternatywnych rozwiązań konfliktów
DDS_K2_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do udzielania pomocy indywidualnej w sytuacji konfliktu i kryzysu indywidualnego czy interpersonalnego
DDS_K2_U01	Absolwent/ka potrafi określać interesy stron konfliktu i wykorzystać praktyczne umiejętności w zakresie mediacji
DDS_K2_U02	Absolwent/ka potrafi wskazywać sposoby przezwyciężania trudności w sytuacji osób nieletnich, rodzin i małych grup społecznych
DDS_K2_U03	Absolwent/ka potrafi przyjmować różne role w grupie; przedstawić modele komunikowania społecznego; zachować się asertywnie oraz uczyć innych tych formy zachowań
DDS_K2_U05	Absolwent/ka potrafi wykazuje się kreatywnością w zakresie organizacji małych grup, potrafi, potrafi odpowiedzialnie prowadzić działania w zakresie przygotowania do małżeństwa i poradnictwa rodzinnego i małżeńskiego
DDS_K2_U07	Absolwent/ka potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych w kontekście tajemnicy człowieka stworzonego na obraz Boga, uchwycić specyficzne rysy chrześcijańskiej antropologii na tle współczesnego kontekstu kulturowego, a także prawidłowo rozpoznawać i oceniać role członków grupy i jej dynamikę
DDS_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu szczegółowe zagadnienia z zakresu etyki i psychologii oraz ich filozoficzne i teologiczne podstawy
DDS_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu szczegółową tematykę dotyczącą etycznych, filozoficznych i psychologicznych zagadnień związanych z relacjami personalnymi i relacjami ze społeczeństwem
DDS_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu relacje psychologii do nauk teologicznych i społecznych
DDS_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu szczegółowe zagadnienia z zakresu społecznego funkcjonowania człowieka, wpływu sytuacji społecznych na przebieg procesów psychicznych i zachowania ludzi, rodzajów struktur społecznych, zasad treningu interpersonalnego
DDS_K2_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu zagadnienia z zakresu społecznego funkcjonowania człowieka, szczegółowych zasad procesu komunikacyjnego oraz mechanizmów powstawania, eskalacji i rozwiązywania konfliktów oraz języka manipulacji
DDS_K2_W11	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości z zakresu socjologii i psychologii, nauk o rodzinie, komunikacji społecznej i mediacji